

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torkih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. — 30, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesece . . . 2.80 „ „ . . . 4. „ „ . . . 5. „ „ . . . 10. „ „ . . . 16. — Na naročbe brez priložne naročnine se ne jemlje ozir.
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nvč., v Gorici po 3 nvč., sobotno večerno izdanje v Trstu 3 nvč., v Gorici 4 nvč.

Oglaš se računa po tarifu v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana osmrtnice in javnozahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, kor nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema **upravitelstvo** ulica Caserma 13. Odpriete reklamacije so proste poštnine.

„V edinosti je moč!“

Nekoliko odgovora g. posl. Šukljeju.

III.

V glavnem — to je, kolikor se dostaje sedanjega sistema in taktike naših poslancev — smo torej odgovorili velespoštovanemu g. poslancu Šukljeju. Gosp. poslanec zagovarja svoje nasore in svoje postopanje železno doslednostjo in jekleno vajnostjo. Pravice v to mu ne sme kratiti nikdo, a tudi on ne sme nam šteti v slo, ako odkrito, kakor je dostojno značajnih ljudi, zagovarjamo svoje stališče. In še jedenkrat moramo zatrditi g. poslancu, da nas pri tem ne vodi nikaka politična strast, ampak zgolj le naše pristno in v našem srcu globoko ukoreninjeno prepričanje, da smo Slovenci v poslednjem času našli na sebo opolaka pota, kjer smo v nevarnosti vsaki hip, da se izpodtaknemo.

Danus nam je še pridodati nekoliko opazek, o par po našem menjenju zelo sumljivih izrekih g. poslance Šukljeja glede katerih bi pač želeli pojasniti, ker nismo uverjeni, da jih je naš gospod poročevalec napisal povsem točno.

Pred vsem nas zanimivajo stavki: „Dandanes ogromna večina narodnih politikov preveč samenjaja narodno vprašanje s jezikovnim vprašanjem, ali narodno vprašanje sega dalje nego jezikovno in jaz priznavam, da je jezikovno vprašanje o pravi in o nede in kdor sametava svoj materini jezik, je slab poslanec, kateri ne čuti dolžnosti v sebi v bran stopiti za pravice, koje je podedoval od očeta.“

Ta izjava g. poslance nam je dala mnogo misliti, kor je malo nejasna; a če jej je smisel tak, kakor se nam usiljuje sam po sebi in nje besedila, potem moramo povedati odkrito, da se nam vidi tak nauk zelo nevar in poguben za tolmačenje in pravo razumevanje našega narodnega programa.

Pred vsem se nam vidi jako neumestno in neosnovano, da g. posl. strogo ločuje narodno od jezikovnega vprašanja, kajti mi menimo, da je jezikovno vprašanje le podrojen del narodnega vprašanja, kor je jezik le eden tistih znakov, kateri sestavljajo narodnost. Jezik sam ob sebi je podrojena stvar, obsevalno sredstvo le skupine človeštva, kateri pravimo — narod. Ob pojmu „narodnosti“ razumevamo jezik, običaje, šege, stare tradicije, pesništvo, in kratka: vso kulturo dotične skupine človeštva, kateri pravimo narod. Kdor hoče torej, da se Slovenci borimo za samo „jezikovno vprašanje“, ta ali ne razume konečnih ciljev naše borbe, ali pa ni naš prijatelj. To ravno hočejo naši drugorodni nasprotniki, da bi ob borbi za „jezi-

kovno vprašanje“ Slovani pozabili na svojo glavno in vse obsežajočo narodno vprašanje, ali jasneje povedano: pripomočje naših naredij hočejo naši nasprotniki kopati jarke med posamičnimi slovanskimi plemeni, da bi ti poslednji ne le za vedno ostali ločeni in razcepljeni, ampak da bi se tudi mršili med seboj, kolikor bolj bi bilo mogoče. Le v ta namen uveli so fonetiko — oni robati in neopiljeni jezik, kojega govori priprosto ljudstvo — med Hrvati in Malorusi in le v ta namen so izumili „bosanski jezik“. In če bi šlo po volji teh naših „kooalijskih“ prijateljev, izdali bi takoj naredbo, s katero se namesto slovenščine uvede: kranjski, štajerski, koroški, goriški, kraški in tržaško-okoličanski jezik. Tu imate jasno izraženo tisto glasovito načelo: Divide et impera — deli, da bodeš mogel vladati, in tu imate pravo nprav taktike naših nasprotnikov gledé na naše razmerje do naroda hrvaškega.

Ali postavimo se za hip na stališče g. posl. Šukljeja in priznajmo torej, da moremo govoriti o dvojnem vprašanji: o jezikovnem posebu in o narodnem posebu. Gosp. posl. sam je naglašal — in zato ga moramo pohvaliti —, da sega narodno vprašanje dalje nego pa jezikovno, in češar moramo logično sklepati, da je narodno vprašanje, kot obsežnejše, tudi važnejše nego jezikovno. Tem bolj smo strmeli, videč, v kako lepah besedah je gosp. poslanec opravičeval jezikovno vprašanje ter v nemal zanje svoje poslušalce, da je pa kar molče smuknil mimo opravičenosti narodnega, in ki hočejo razliko med posamičnimi naredji uporabljati v to, da nas polagoma oslabe popolnoma ter nas slednjič — ne varajmo se gospoda v tem pogledu! — uničijo narodno in tudi jezikovno.

Ti nameni naših nasprotnikov so javna tajnost za vsekega, ki paznim očesom motri naše narodne boje. To je prava genesis — postanek — vsega hujkanja glede na razmerje naroda slovenskega do naroda hrvaškega.

Ali kakor rečeno: mi menimo, da naš poročevalec ni dobro razumel g. poslance ter odbijamo z vso odločnostjo od sebe grdo misel, da bi se tak razumen mož, kakor je gotovo g. posl. Šuklje, ne zavedal vsega tega, ali da bi celo hotel povsipeševati sovražne nakane nasprotnikov avstrijskega slovanstva

nas ne zaslede. Znamenje nam bodi petelinje pero. Ne govorite na glas, molče brusite nož, ali kadar naš človek prinese na klobuku petelinje pero v vas, tedaj potegnite nož, tedaj naj se vzdigne narod. Vi, ki tu sedite, ste nam stari znanci, vemo, da tudi vi sovražite gospodo. Zato smo ravno vas povabili semkaj pod to čestito streho, zato prihajamo mi Hrvatje k vam, štajarce in Kranjce, da potrkamo na vaša vrata in vprašamo, če hočete z nami za staro pravdo? Odgovorite, ali pojdemo z vami ali brez vas? Zakaj vzdigniti se moramo. Gospoda so zopet poslali svoje ljudi pred kralja, da jim dá vojske zoper nas.

— Mi smo z vami! akočijo na noge Slovenci, za vašo pravdo, za našo pravdo! In proklet, kdor se izneveri, pripomni kovač.

— Od Krškega čez leskovaško polje do Kostanjevice kuril bom jaz po vaseh, oglasi se čevljar.

— Jaz pridobim Brežico, zakliče domačin.

— Za Metliko jamčim jaz, reče Dorovič.

— A jaz za Boštanj in Radeče, oglasi se Hribar.

s tem, da bi pripomočje „jezikovnega vprašanja“ hotel dušiti vseobsežajočo narodno vprašanje. Zato bi želeli pojasniti, kako misli g. poslanec o narodnem vprašanju!

Zaključni članek prinesemo v prihodnjem izdanju.

Politiške vesti.

Ulični napisi v Ljubljani. V Ljubljani so na mestnem trgu že začeli pribijati samoslovenske napise. „Slov. Narod“ izraža nado, da bodo uličnim samoslovenskim napisom skoro sledile tudi samoslovenske hišne tablice; tej želji se pridružujemo tudi mi z vsem srcem.

Bolgarske stvari. Med najnovejšimi vestmi današnjega zjutranjega izdanja smo že javili, da je odlični politik in prognanec Bolgarski, Dragan Cankov, prišel v neko letovišče blizu Dunaja. Od tu je izdal obširen proglas do svojega naroda, v kojem naglašal, da sedaj, ko so odstranjene saporke, morejo se vsi Bolgari združiti okolo prestola princa Ferdinanda. Vsakdo naj posveti svoje moči v to, da dokažejo nasprotnikom slovanstva, kako brezuspešni so bili vsi njih napor, da bi odvrgli Bolgarsko od poti normalnega in naravnega razvoja. Le v miru in ljubezni do Rusije — tako zaključil proglas — more se Bolgarska razvijati normalno in po zgodovinskem potu.

Vest o napadu na Crispija se ni le ne potrdila, ampak iz Rima se je proglasili naravnost kot izmišljeno, toraj je smatrati večerajšjo govorico o Crispijevi smrti res le kot borzen manöver. Ta izmišljena vest toraj ni imela drugega namena, kakor da umetno potlači ceno italijanski renti, kar se je res zgodilo; na Berolinski borzi se je razširila baže valed neke brzjavke, dospole iz Londona in iz Berolina rastrobili so jo v svet. Nadejamo se, da dotični brezvestneži, ki tako robato špekulirajo na žepu svojih bližnjih, ne odidejo zasluženi kazni.

Vojna med Kitajem in Japonsko. Iz Londona javljajo večeraj: Tukajšnji kitajski odposlanik ni dobil še nikakoršnega poročila o treh bitkah, ki so baže bile v Koreji in v kojih so baže bili tepeni Japonci. Japonsko odposlanstvo ne zahteva, da se preklidejo dotične vesti, ampak opozarja jednostavno na dejstvo, da so poslednje zmago Japoncev brzjavili v London kot zmago Kitajcev. — Iz Tokija poročajo v London, da je došlo v Tokijo službeno naznanilo, da se je kralj Koreje proglasil nezavisnim ter naprosil japonsko vlado naj mu pomaga izgnati Kitajce iz svojega

— Kar je pa gorakih krajev od Sotle do Laškega in Celja podpihlil bom jaz s svojim mehkom, zagrmí kovač.

— A najpoprej, bratje, pravi Ilija, dobite vse brodove na Savi, da prestrizemo gospodi prevoz.

Drmačič je doslej mirno poslušal dogovor, pogoltnivši sedaj pa sedaj po kapljico vina, ali pri zadnjih besedah vatane Ilija in reče:

— Poslušajte, možje, pametno besedo. Veliko nas bo, ali mi nismo vojaka, a narod, veste, obrača se kot šiba na vetru. Mogli bi nas pobiti. Zgrabiti moramo gospodo odspredaj in odzadaj, za glavo in za rep.

— Ne razumem, reče Kovač.

— Složimo se — — pravi Drmačič.

— S kom? zakliče čevljar.

— S Turkom. Jaz sem tam nekaj znan, pa vam ta posel rad opravim. Mi odzgoraj, Turki odpodaj.

— Bedak, vzroji Ilija, vraga naj bi zapodili, da si družega vraga na vrat nakopljemo. Da robujemo poganu! Ali si krščen? — Ali me čuješ, blebetalo, stopi Uskok

kraljestva. Zrjedno je odpovedala korejska vlada kitajski vse pogodbe.

Različne vesti.

Nj. Vel. cesarica v Franciji. Iz Marsilja javljajo, da se cesarica Elizabeta dne 4. ali 5. septembra t. l. povrne v Cap S. Martin, kjer namenuje ostati dalje časa.

Imenovanje. Priglednik pri tukajšnjem glavnem davčnem uradu Evgen Juch je imenovan glavnim davkarjem pri tukajšnjem finančnem uradu.

Odvetnik dr. Anto Duklić priobčil je tukajšnji odvetniški zbornici, da preloži z dnem 31. oktobrom t. l. svojo pisarno iz Pasiva na Volosko.

Nova poštna urada. Večraj se je odprl poštni in brzojavni urad z omejeno podnevno službo v Sv. Ani na Gorenjskem. — 8. 1. septembrom odpre se nov poštni urad v Gorenjih Gorjah pri Bledu na Gorenjskem. Ta poštni urad se bode bavil s pisemsko in vožno pošto, bode pooblaščen sprejemati hranilnične uloge ter bode svezan s pošto na Bledu po selu, ki bode hodil po jedenkrat na dan.

Urad nadkomisarja c. kr. finančne straže preselil se je dne 22. t. m. iz ulice Capuano hat. 1 v vojašnico c. kr. finančne straže v ulici Campo Marzio (nasproti c. in kr. mornariške vojašnice.)

V Črnem Vrhu nad Idrijo odkrijejo rodoljubi v nedeljo dne 26. t. m. spomenik in spominsko ploščo rajnemu slovenskemu pisatelju Mateju Cigaletu. Pokojnik je bil izmed najodličnejših slovenskih književnikov. Kot urednik prvega večjega slovenskega političnega lista „Slovenije“ in „Državnega zakonika“ je s trudom priredil slovensko imenstvo za politiko in pravoznanstvo, kot urednik Wolfvega „Nemško-slovenskega slovarja“ je pomnožil naš jezikovni zaklad, s svojimi izbornimi spisi čistil naš jezik, s drugimi mu gladih pot v šole in urade. Toliko delaven rodoljub in pisatelj gotovo zasluži, da domorodci zlagajo prispevke za njegov spomenik, ki jih nabira „Odbor za Cigaletov spomenik v Črnem Vrhu nad Idrijo“ in da se slavnostnega odkritja v nedeljo udeleži prav mnogo rodoljubov. Slavnost se bo vršila po tem le vporodu: 1. Ob 1/10. uri sprejem gostov v Črnem Vrhu. 2. Ob 10. uri slovesna sveta maša. 3. Ob 1/12. uri slavnostno odkritje M. Cigaletovega spomenika v Črnem Vrhu. 4. D. Jenko: „Slovenska himna“ (Molitev), poje možki zbor idrijske čitalnice. B. „Slavnostni govor“, govori dr. A. Ferjandić, predsednik društva „Pravnik“ itd. C. A. Nédved: „Domovina

pred pisarja in zavitih pesti, da mi takova satanska šala ne pride več iz tvojih poganskih ust, sicer ti stisnem lobanjo mej ti dve pesti, da se ti bodo možgani izcedili. S Turkom! Mar ne poznaš te nejevere? Izgubi se! Pisar prebledi, zmaje z rameni in ne reče nič.

— Ne, sami pojdemo, bratje, zakliče kovač in vzdigne vrč, sami kot poštenji ljudje za svojo svobodo! Iz tega vrča na našo pravico, kot pravi bratji od Boga! Na našo zdravje, na našo srečo. Bog nam pomozil!

— Bog nam pomozil! oglase se vsi in vsakdo potegne iz vrča. Kakor bi trenil, akočijo drug k drugemu, objamejo se, poljubijo se.

— Poslovimo se, bratje, reče Ilija, pozno je, a dan nas ne sme tu zalotiti. Lahko noč! A kadar pride v vas petelinje pero —

— Bomo vedeli, atiane mu kovač roko, da je petelin pozdravil zoro naše pravice, naše svobode.

— Bog daj, Amen! sklene Uskok.

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

119

Kmetški upor.

Spederina povest šestnajstega veka.

— Spisal August Šenoa. Preložil I. P. Planinski. —

— Kar na Zagreb ne moremo, razlaga Ilija. Nas bi bilo premalo. S Turkom je mir in gospoda bi zbrali dosti isurjene vojske. In kako? Jaz se vzdignem prvi, da navalim na Brežico in na Krško. Tu zberemo narod. Nekateri naj gredo od Krškega na Kostanjevice in ondu naj se združijo s Uskoki in jastrebarsko četo in naj zasedejo Metliko in Novomesto. Jaz pa pojdem na Sevnico, od ondot v Planino, Kunšperk, Pilštajn, a ob Sotli nas počakajo Censagraščanje. Gubeč bo stal pri Zlatarji in Stobici, da nam varuje na sredi hrbet in da se vaša in naša gospoda zoper nas ne združijo. A kadar se z Božjo pomočjo vsi okrepimo, zberemo se pod Sošedom ob Savi, pa od ondot udarimo na Zagreb. Vi pa hujskate celi okraj, koder pojdemo, nagovarjajte narod tudi dalje proti Ljubljani in proti morju, da boate svojo gospodo ondu sabavali. Nič naj se ne piše, da

milijon kraj*, poje možiki zbor. D. L. Belar: „Rojakom“, poje možiki zbor. 4. Ob 1/2. uri skupni obed. 5. Ob 1/4. uri izlet v Lome do rojstvene hiše M. Cigaretov, kjer se po primernem nagovoru odkrije spominska plošča. Odbor za Cigaretov spominek.

Kmetijska družba za Trst in okolice. Opozorjamo člane te družbe in tudi druge posestnike in kmetovalce, da priredi naša nova kmetijska družba prvo svoje zborovanje prihodnje nedelje, dne 26. t. m. v Sv. Križu v prostorih pok. Josipa Bogata. Zborovanje prične takoj po poludanskem službi Božji. Dnevni red: 1. Govor g. dr. M. Pretnerja o važnosti zadrug sploh, posebno pa o važnosti vinarskih in kletarskih zadrug; 2. Pogovor in sklepanje o ustanovitvi vinarske zdruge v sv. Križu; 3. Razni predlogi. — Nadejamo se obile udeležbe, kajti slehern posestnik in kmetovalec mora spoznati velikansko važnost narodne kmetijske družbe v Trstu.

„Potreba“ italijanskih šol na Primorskem. Goriški dopisnik nekega tukajšnjega lahonškega lista poroča včeraj s slabo zakrito jezo, da odpre „Sloga“ letos nov slovenski otroški vrt v Gorici, kojemu dodajo celo jeden ali dva razreda osnovne šole. Dotični dopisnik imenuje to „Propaganda slovena“ (!), kajti v svoji zaslepljeni strasti ne mara priznati, da se godi Slovincem v Gorici gledé šolstva za las takó, kakor Slovincem v Trstu. Svoje strastno „poročilo“ zaključuje s pozivom na svoje rojake, da naj se spominjajo o vsaki priliki na „Lego“, koja bi morala osnovati proti vsaki posamični slovenski šoli — deset italijanskih! — Torej je ta „dopisnik“ povedal na vsa usta, da našim Lahonom ni čisto nič do tega, da-li so italijanske šole res potrebne ali ne, ampak da jim je le do števila istih, s kojim hočejo slepiti svet s „italijanatom“ Gorice.

Romunske vojne ladje v Trstu. Po noči na včeraj priplul je romunski vojni parnik „Mircea“ v tržaško pristanišče. Včeraj sta obiskala poveljnika obeh tu zasidranih romunskih vojnih brodov dvornega svetovalca pl. Krekiča kot zastopnika ces. namestnika, kontreadmirala grofa Cassinija, župana dra. Pitterija in predstojnika pomorske oblasti Becherja. Ladiji ostaneti tukaj 4 dni.

Atentat na cerkev na sv. Gori? „Slov. Narodu“ brzojavljajo včeraj iz Gorice: Anarhisti so poskusili atentat na romarske cerkev Matere Božje na Sveti Gori. Nepoznan človek je prinesel dve debeli voščeni sveči in zahteval, naj se užgeti v cerkvi, ki je bila natlačena polna ljudstva. Sveči sti bili napolnjeni s dinamitom. Zasledujejo tujega človeka, ki je bil prinesel sveči.

Stroški trž. občine za šole in orožniške vojašnice v okolici. Mezna delegacija je v svoji seji dne 10. t. m. dovolila med ostalimi te-le stroške: za popravo šolskega poslopja v Bazovici for. 71.17; na Katinari for. 188.10; na Vrđeli for. 106.79; na Proseku-Kontovelju for. 141.42; v Barkovljah for. 70.02; na Opčinah for. 100.50; v Rojanu for. 100.83; v Sv. Križu for. 220.28; v Škedenju for. 165.62 in v Trebečah for. 67.45. Nadalje za notranje poprave šole v Bazovici for. 320 in za popravo učiteljskih stanovanj for. 150; za popravo učiteljskih stanovanj na Vrđeli for. 42.90. Konečno for. 265 za popravo orožniških vojašnic na Proseku, Opčinah in okraja Farneto.

Javna pralnica na sopar se odpre v Trstu v ulici Fabbio Severo hāt. 1. in sicer v istem poslopju, kjer je stala doslej žaga na sopar, lastništvo trdke bratje Serini, koji so z izdatnimi stroški zasnovoali to pralnico. V novem zavodu bodo poslovale le ženske, izvemši strojničarje. Umazano perilo bude sprejemal po hišah poseben voz, in čisto perilo se bude dovažalo v hišo zopet po posebnem vozu. Ta zavod bude ogromno množino perila opral, posušil in pogladil v najkrajšem času. — Uboge perice! Tu imate, okoličani, svoje velike mestne prijatelje!

Iz Metlike. (Praznovanje rojstnega dne Njegovega Veličanstva.) Kakor vsako leto je tudi letos naša belokranjska Metlika kar najslavesnejše praznovala visoki god našega vladarja Františka Jožefa I. V petek večer je bil mirozov mestne godbe, katera je pred mestno hišo, pred županovim stanovanjem ter pred stanovanjem drugih dostojanstvenikov igrala cesarsko himno.

V soboto zjutraj je bila budnica, katero je spremljalo glasno pokanje topičev. Ob 8.

uri je daroval veleč. g. prošt slovesno sv. mašo, katere so se vdeležili vsi uradniki c. kr. sodišča, davkarja, notarija, občinski zastop, c. kr. žandarmerija, velika množica meščanov in okoličanov ter metliška prostovoljna požarna bramba. Glavne dele sv. maše je naznanjalo slovesno zvonenje ter streljanje topičev. Po končani maši je vrla požarna bramba defilirala v svoji lepi in čisti opravi pod poveljstvom svojega kapitana gospoda Leopolda Gangla, s vihrajočo zastavo uprav vojaški korakačjoča na slovenski komando po veselih zvokih lepe sokolske koračnice pred gospodo, katera se je zbrala pred mestno hišo.

S tem bi bilo oficijelno praznovanje končano. Toda da se svečanost poveča, je priredila požarna bramba v nedeljo popoldne izlet v mestni log. Ob 3. uri popoldne so odšli s godbo na čelu gasilci v log, za njimi pa meščanstvo, nekateri peš, drugi na vozeh. In tam v onem košatem logu, pod stoletnimi hrasti na mehki travi ob bregovih šumeče Kolpe se je razvilo živo življenje, katero je spremljala godba, petje, ples, igra, govor — radostni pojavi složnih, navdušenih src slovenskih na meji zemlje slovenske! Ko je bil obsejni prostor, kateri je bil veselici odmenjen, prenapolnjen, je dvignil prvo kupo požarne brambe poveljnik g. L. Gangl ter v krepki besedi razložil pomen današnjemu izletu ter napil Njega Veličanstvu vladarju in gospodu našemu, Františku Jožefu I. — In zasvenel je tedaj glasen „Živijo“, ki je sto in stokrat odmeval po temni lösi, ter pričal, da sleherni Belokranjec ljubi svojega cesarja! Godba pa je stojó poslušajočemu občinstvu avirala cesarsko pesem. Ko se je poleglo viharo navdušenje, se je zopet dvignil g. poveljnik ter v drugo ispraznil čašo na čast in slavo zavednemu meščanstvu, katero ni požarni brambi nikdar odreklo svoje pomoči, marveč jo je vedno podpiralo ter ji dalo tudi krepke svoje sinove, ki dujejo nad blagostanjem očetov svojih! To je sigurno v spodbudo in podporo ter v čast, ker je baš njeno povabilo združilo v sajemenem veseljevanji vse od g. prošta in najvišjega uradnika do onega moža, ki je najzadnji prisegel na zastavo požarne brambe! Tako meščanstvo, ki nastopa skupno, kadar je treba pokazati, da niso Belokranjcem samrta živa srca lepim, plemenitim čutom — naj živi! Navdušenje je bilo tudi ob tej napitnici veliko. — Za tem je nastopil kvartet Gregorič-Weis-Guštlin-Peče ter zapel živo Volaričevo „Za dom!“ In resnično se lepo peli ti mladi možje, katere je združilo vabilo poveljništva pož. brambe in pa nada, da bude slovenska pesem veselo podžgala Metličane, kateri pač redko pojó, odkar je gola vsaka vlna gorica! Vabudilo se nam je upanje, da bi se morda ravno v požarni brambi vzdržal pevski zbor, da bi še kdaj vsplaval „Oblaček“ tam pod nebom nad veselo družbo in „Pri sibelu“ razvnela čut slehernemu za lepo pesem slovensko! V imenu požarne brambe in meščanstva isrekamo vrlim pevcom gorke zahvalo ter prošnjo, da bi nam še privoščili izreden in pri nas zelo redek glasbeni užitek.

Potem je gosp. poveljnik spregovoril zdravico prisotnemu g. proštu Fr. Dovganu in veleč. duhovščini, katero je občinstvo živahno sprejelo.

Za to napitnico je vstal g. Anton Prosenik ter je zahvalil požarno brambo za lepo svečanost, katero je priredila. Ona se vsikdar druži pod svojim geslom:

V nevarnosti ne omahuje,
Za blagor bratov se žrtvuje,
Varuj življenje v sili vsak —
Naprej pogumno, roj krepak!

Pod vrlim poveljstvom gosp. L. Gangla, brata slavnega našega kiparja gosp. Alojsija Gangla, krepko napreduje in je vselej na mestu, kadar pride nevarnost. Zatorej ji nazdravljaj. Tudi ta napitnica je bila viharo vprejeta. — Med petjem in godbo so se prodajale srečke za loterijo, konečno pa se je mladina še zavrtela v vesel ples.

In ko se je začela razvijati čimdalje veseljša zabava ob čaši dobrega vina, takrat je tam od Gorjancev priplaval temen oblak, ter je seboj prinesel dežja, kateri je živahno družbo pregnal prej, kakor ji je bil namen. No, dosti ni škodoval ta dež, kajti ljudje so se potem v Metliki še zbrali v razne gostilne, ter so veselo peli in nadaljevali v logu končano zabavo.

Bodi že kakorkoli, resnično je, da je naša požarna bramba Metličanom priredila lep popoldan in mnogo pripomogla, da se je število nje častilcev in prijateljev povečalo in — rekli bi — tudi družabno življenje meščanstva vzdrnilo iz dolgega, dolgega spanja. Tudi čut ljubzni do cesarja se je krepkeje počivil, in nemogoče ni, da ne bi še večkrat preživeli tak lep popoldan tam čisto na meji domovine naše! Zato pa šelimo pož. brambi, da naj krepko napreduje in druži, kar bi čas, ta ostri vladar, lahko s brzim svojim tokom razdružil. Tako bodi!

X.

Poskušeni samomor — ali blaznost? Minolo noč je prišel na policijsko ravnatelstvo 59letni Lloydov mehanik Andrej Mrakič, okrvavljen na glavi in na rokah. Pripovedal je, da se je hotel ubiti, tolče se s kamenom po glavi in po obrazu ter hoté si s železno žico prerezati žile na rokah. Nadsornik gosp. Bauson je spremlil tega čudaka na zdravniško postajo, kjer so konstatovali, da ima težko rano na glavi in mnogo lahkih ran na licu ter narezano kožo ob členu na obeh rokah. Zdravnik ga je obvezal, in spoznavši, da je Mrakič silno razburjen, poslal ga je v bolnišnico.

Policijsko. Včeraj so zaprli 34letnega Josipa Gorupa iz Postojanskega okraja, ker je bil te dni odnesel iznajmiteljski portelj Mariji Deross, stanujoči v ulici Crowsada hāt. 7, par rjuh, namesto da bi ji plačal dolžno stanarino v znesku 1 gl. 20 av. — Včeraj med opoludanskim počitkom so ulomili drzni tatovi v skladišče kave trdke Danijel J. Salom v ulici del Fontanone hāt. 5 in odnesli 5 vreč kave. Brčkone so tatovi odprli skladišče s ponorejenim ključem in naložili kavo mirno na pripravljen voz, ne da bi jih kdo mimoidoših ljudij najmanj nadlegoval. Policija marljivo zasleduje te predrzne lopove. — Včeraj s jutraj so prijeli na Corsu in odvedli v sapor 44 letno brezposelno dekle Marijo V. iz Trsta, ker si „služi svoj kruh“ s sramotnim življenjem.

Loterijske številke. Izšrebano 14. t. m.

Praga	38, 58, 42, 44, 70.
Inomost	82, 87, 63, 50, 48.
Lvov	43, 69, 45, 29, 11.
Sibinj	59, 65, 70, 78, 30.

Najnovejše vesti.

Dunaj 23. Tukajnji bolgarski odposlanik je priobčlil Cankovu, da mu bolgarska vlada zaradi tega ne more dovoliti vrnitve v Bolgarijo, ker ga mora smatrati zaradi njegovih političkih nazorov vedno še kot upornika. Cankov je na to odgovoril, da vladin ukaz ni zakonito utemeljen in da se zaradi tega ne bude oziral nanj, ampak vrtni se hoče v Sredec. Ako ga tudi sopro, to nič ne dá, saj je še navajen na to. — Cankov je odposlal Koburgovi soprogi, ki biva sedaj s sinkom v Schwarzenavu prošnjo, da ga vsprejme v avdijencijsko. V svoji prošnji je naglašal potrebo, da se mladi princ Boris vagoji v pravoslavni veri. — Ako mu princosinja ne dovoli avdijencijske, odpotuje Cankov takoj v Sredec.

Dunaj 23. Okrajni glavar koperski, Adolf Schaffenhauer je imenovan namestnikim svetovalcem na Primorskem.

Berolin 23. Tukaj se oporeka vest, da bi bil ruski car odpovedal vojaške vaje v vatočni Rusiji.

Berolin 23. „Das kleine Journal“ javlja iz Peterburga, da nameruje ruka vlada pomnožiti brodovje v Tihem oceanu za 9 ladij. Dotične ladje odplovijo dne 27. t. m. iz Kronštata.

Rim 23. Po ukazu ministra notranjih poslov pridržujejo brzojavni uradi vse brzojavke namenjene inozemskim listom in poročajoče o novem gibanju v Siciliji. Brzojavna cenzura, ki je bila še odpravljena, je stopila zopet v krepust. (To je vendar nekako sumljivo in dokazuje, da v Siciliji vendar ne vladajo taki odnošaji, kakoršnih si želi ital. vlada. Lahko mogoče, da čujemo v kratkem o novi utaji. Ur.)

Pariz 23. Danes so bili pred tukajšnjim poročatim sodiščem obsojeni trije nevarni tatovi, ki so oropali dva staréoka, na dosmrtno prisilno delo. Tekom rasprave prisnali so zatoženci, da so anarhisti.

Dunajska borza 23. avgusta 1894.

Državni dolg v papirju	98.55	98.55
„ „ „ v srebru	98.55	98.55
Avstrijska renta v zlatu	122.95	122.75
„ „ „ v kronah	97.85	97.70
Kreditne akcije	364.50	364.75
London 10 Let.	124.45	124.50
Napoleoni	9.89 1/2	9.89
100 mark	61.02 1/2	61.02 1/2
100 italij. lir	44.45	44.50

Trgovinske brzojavke.
Budimpešta. Pienica za jesen 652—653, za spomlad 694—697. Koruza za avg. sept. 574 do 576. Oves za jesen 570—572. Rž nova 490—500.
Pienica nova od 78 kil. f. 645—650, od 79 kil. f. 650—655, od 80 kil. f. 655—660, od 81 kil. f. 660—665, od 82 kil. for. 665—670.
Ječmen 620—640; prosa 570—600.
Dobre ponudbe pšenice ali tudi povpraševanje živakno. Prodalo se je 35,000 mt. st. po polnih cenah, 2—5 nč. dražje. Vreme lepo.
Praga. Neratificirani sladkor za avgust f. 15.35 nova roba za december f. 14.40, mirno.
Havra. Kava Santos good average za avgust 97.75, za december 86.25, trg stalen.
Hamburg. Santos good average za avgust 78.75, september 75.50, december 68.75, trg stalen.

Služba čuvaja

pri tukajšnji „Slovenski Otlatnici“
so odda s 1. novembrom 1894. Mesečna plača 30 gl., prsto stanovanje, brezplačna kurjava in svečava ter precejšnjih prihrankov zaslužkov. Prednost imajo oženjeni, kojih soproge so kuharice in nimajo majhnih otrok. Prošnje za to službo je osebo izročiti do 15. septembra 1894 v pisarni dr. M. Pretnerja via delle Poste šte. 6.

Dr. Gustav Gregorin

odvetnik v Trstu

premesti svojo pisarno

v dnev 24. avgusta t. l.

v Via Molin Piccolo

št. 3, II nadstr.

Slovincem tržaškim priporočam svojo gostilno v Barkovljah „Alla bella Trieste“. Izborna domača kuhinja, pristna domača vina in kraški teran.

Gabrijel Devetak.

Gostilna „All'Antico Moro“
ulica Solitaria 12, (po domače pri „Irvadkovcu“) priporočam pravi kraški teran iz Komna I. vrste po 40, 11. po 32 in belo vipavsko po 36 nč. liter. Izborni „Ristling“ v steklenicah. — Dobra kuhinja in po cent je vedno na raspolago. — Dršč se geslo: „Rojak k rojaku“, priporočam se podpisani za obil obisk. Anton Vodopivec, gostilničar.

Advokat

dr. Viktor Supan

je otvoril

svojo pisarno

v Ljubljani

na Bregu šte. 16.

Velika Lvsrska loterija. 2024 dobitkov

Glavni dobitki

60.000 gl. 10.000 gl. 5.000 gl.

v gotovini le po odbitku 10%

Lvsrske srečke à 1 gl. priporočata: Mandel & Comp., II Mercurio.

Gostilna „Alla Città di Vienna“

Piazza Caserma h. št. 2, (zraven Tiskarne Dolene) toči **toran** I. vrste iz prvih kletij iz Kazolj in Avberja po 48 nč. liter, kakor tudi istrsko vino sproti in za domačo uporabo. — Graško pivo, izvrstna kuhinja (italijanska in nemška) po jako umestnih cenah. — Priporočam se sl. občinstvu (101) Ant. Brovedani.

Zaloga piva

pivovarne bratov

Reinighaus v Steinfeldu — Gradec

in

188

zaloga kisle vode Mattoni's Giesshabler

prl

A. DEJAKU, junior,

v Trstu, via degli Artisti št. 8.

zastopnik za Primorsko, Dalmacijo in Levant

C. kr. dvorna lekarna

Ivana Mizzana

VIA CAVANA V TRSTU.

Podpisani naznanja sl. občinstvu, da je prevzel gori omenjeno lekarno od dedičov pok. Bonodetta Vlach-Minussija, priporočajoče se najtopleje in obljubljajoče natančno postrežbo z umerjenimi cenami. Članom „Dolalskega pedpornega društva“ pa naznanja še posebej, da mu je odbor istega dovolil sprejemati recepte od njih v slučaju, ako njim takšna društvena zdravnika predpiše. Za slučajno lekarsko potrebo se priporočam 101—30 Ivan Mizzan.